
Zpravodaj

**SMIŘIC, RODOVA
a HOLOHLAV**

3

10. září 1996

Foto: Václav Prostředník

Jak Smiřice určitě neznáte

Zprávy

Obecního úřadu Holohlav

Komunikace je dokončena – všechny problémy se tím však nevyřešily

Obyvatelům ve Smiřické ulici a Na Kopečku skončily útrapy, které po 4 měsíce trpělivě snášeli. Nemalým nákladem přes 2 a půl milionů korun byla opravena vozovka a položena nová dlažba chodníků a to i tam, kde byl dlouhá léta jen prašný povrch. Je pravda, že se v obecní pokladně zatmělo, ale předpokládáme, že s hotovým dílem, které prováděl podnik Stavby silnic a železnic Hradec Králové, jsou spokojeni nejen občané, kteří zde bydlí.

Všichni si však neoddechli. Opravená komunikace přinesla i některé nové problémy:

- silnice je široká pouze 6 metrů, na jednom místě dokonce 4,5 m. Právě v tomto místě bývá nejvíce zaparkovaných vozidel, takže další vozidlo už neprojede. Na celé komunikaci nelze dodržet ustanovení vyhlášky o stání, kdy musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy. Při zastavení musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 metry pro oba směry jízdy (§ 23, odst. 1 b) vyhlášky 99/1989 Sb.). Proto se musí řidiči na této silnici chovat obzvláště ukázněně a ohleduplně (§ 3 odst. 1 a) vyhlášky).
- někteří řidiči zajiždějí na chodníky a ničí tak bezohledně dílo, které bylo nedávno dokončeno. Za úpravu chodníků ve Smiřické ulici bylo z obecní pokladny vyplaceno 350.000,– Kč.
- rychlost jízdy byla z bezpečnostních důvodů omezena na 40 km/hod. Proč by ji však někteří řidiči dodržovali?! Co jim budou děti, chodci a ostatní účastníci silničního provozu povídat do způsobu jejich jízdy.
- poslední trpkost je v tom, že likvidace přebytečné suti a zeminy z dokončeného díla je nákladná a není zatím dokončena (odvoz již přišel na 290.000,– Kč) a někteří občané si asi u Brodku u haldy hodlají zřídit smetiště. Odstranění haldy by mělo být ukončeno v průběhu září.

Na závěr žádáme občany, malé i velké, aby se navzájem respektovali a neničili dílo, které bylo právě dokončeno.

Miroslav Hlava, starosta Holohlav

Co je nového v Holohlavech

Krok za krokem se obecní zastupitelstvo snaží zlepšit vzhled obce. Další akcí, která se v letních měsících uskutečnila a značně překročila rozpočet, byla oprava koupaliště – oficiálně požární nádrže. I největší škarohlíd musí uznat, že se oprava povedla.

Letošní léto sice skrbliho dny na koupání, ale ve druhé polovině srpna ožilo „koupaliště“ dětmi nejen z Holohlav, ale i ze Smiřic. Byli jste se podívat, jak byla čistá voda? I přilehlé fotbalové hřiště je hojně navštěvováno mladými sportovci. Prohání se tu někdy i víc než 20 fotbalistů. A co je potěšující, jsou

tu mladí i z nové části Holohlav za tratí – z Jabloňové ulice. Občas se objeví i sportovci z Lávek a Luční ulice, kde se někdy neradi hlásí k holohlavské příslušnosti.

Poslední větší akcí letošního léta je oprava soch „U svatých“. Bude dokončena v dalším měsíci.

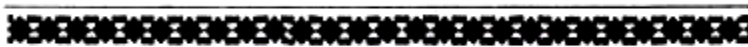
(Vk)

Výzva k občanům a pamětníkům z Holohlav

Na sousoší před hřbitovem chybí beránek, který tam původně byl. Pro opravu a doplnění sousoší by bylo dobré znát podobu beránka.

Proto Obecní úřad v Holohlavech žádá ty občany – pamětníky Holohlav, kteří náhodou mají fotografii tohoto sousoší, aby ji obecnímu úřadu zapůjčili. Po ofotografování bude fotografie vrácena.

OÚ Holohlavy

Anonymní telefonát

21. červen 1996 – „Starosto, bordel ve městě nepředstavitelnej, životní prostředí hrozný, kravál celej den – ze školky! Nevadí? Píp, píp, pí...“

Přestože jméno řečeno nebylo, byly hlas i oslovení nezaměnitelné. Takže odpověď: „Vadí!“

Nejdříve k tomu kraválu – 21. června 1996 bylo ve školce „Sluníčkové odpoledne“. Zřejmě veselý jásot dětí rušil tvůj odpolední spánek. To je asi bezprostřední a hlavní příčina tvé roztrpčenosti.

Životní prostředí – ano, je hrozný i proto, že někteří občané pálí na zahradě, či zahradním grilu kdeco. Ne – ty přece ne! Nebo ti to aspoň nikdo nedokáže! A to nemluvím o starých zátěžích a zasypaných labských ramenech.

Zřejmě je už naprostou samozřejmostí to, že město není zakouřené z kotelen, má kompletní úpravnu vody a dost rozumný systém svozu odpadu.

A k tomu nepředstavitelnému bordelu. Já už jsem starší, takže tyto instituce mě příliš nezajímají. Ale ty jsi asi měl na mysli nepořádek. To je ale fatální omyl! V bordelech prý byl pořádek až úzkostlivý. K nepořádku ve městě – ten skutečně vadí. Jenže odpadky po ulicích, před nádražím a školou odhazují lidi, psí trus tam zanechávají psi, kteří lidem patří. To vše uklízejí městští zaměstnanci, kterých je málo a nejsou zadarmo.

A vůbec – když se bojíš představit, když sám porušuješ zásady ekologie, když ti vadí dětská radost jak říkala princezna Koloběžka 1., jsi **Titěrák**.

Tvůj starosta

ing. Lubomír Kupka

INFORMACE Z RADNICE

- Na začátku Nývltovy ulice jsou nyní dva prázdné byty. V domě čp. 210 (kdysi školní jídelna) a v domě čp. 163 (byt patřící k hasičské zbrojnici). Oba byty budou upraveny. Nebude to levná záležitost, protože jen na úpravu bytu po pí Fumferové v domě čp. 163 se počítá s nákladem 250 000 korun.
- Z městského úřadu odešli po vzájemné dohodě 2 pracovníci – vedoucí účtárny pí Hana Koubová a z kanceláře pan JUDr. Pavel Rousek. Během prázdnin byl vypsán konkurs na uprázdněné místo na bytovém úřadě po PhDr. Stanislavě Volocké.
- Odchod právníka z MÚ znamená, že při zdejším městském úřadu nemůže pracovat trestní komise. Proto byla přenesena působnost ve věcech trestních na Městský úřad v Hradci Králové. Město ztratí příjem z udělovaných pokut (často nedobytných) – ubudou však i nepříjemné starosti.
- Katastr Smitčic nepatří k největším a měří 617 hektarů.
- Už bylo uvedeno, že v Rodově byla rekonstruována hasičská zbrojnice. Prostory zbrojnice byly nabídnuty k pronajmutí.
- Městské zastupitelstvo rozhodlo, aby byla v Rodově opravena cesta ke hřbitovu – počítá se s nákladem ve výši 144 000 korun.
- Podnik Vodovody a kanalizace nabídl napojení smičického vodovodu na soustavu vodovodů východních Čech. K napojení byl dán souhlas jen za předpokladu, že Vodovody a kanalizace nebudou za nabízené připojení požadovat finanční úhradu.
- Pohřebnictví Voňka používá pro vyvěšování smutečních oznámení skříňku na domě truhlářství pana Matušky. Městský úřad umístil pro tyto účely novou skříňku na budově sklenářství pana Spurného.
- Ředitelství smičické základní školy požádalo městský úřad o přestavbu bývalého školního skladu na tuhá paliva (uhelny) na školní dílnu. Školou dlouho používaná dílna byla předána bývalým majitelům a škola nyní vyučuje pracovní vyučování v náhradním prostoru (přepažená chodba), který je k tomu nevyhovující. Městský úřad došel k závěru, že požadovaná rekonstrukce je stavebně uskutečnitelná, ale v současné době na ni chybí finanční prostředky.

- Městský úřad má zájem o to, aby smiřická základní škola přešla do právní subjektivity. Uvědomil o tom dopisem ředitelství základní školy i Školský úřad v Hradci Králové.
- Firma AVANT upravila vlastním nákladem pohostinství Dvorana. Vložené náklady se měly firmě postupně vracet tím, že nemusela platit pronájem. Protože se firma AVANT dostala do finančních těžkostí, nabídla městu odprodej svého „vkladu“ do opravy Dvorany – požaduje okolo půl milionu korun. Městské zastupitelstvo na tuto nabídku zřejmě přistoupí, protože to bude pro město výhodné.
- Pravděpodobně bude vypracována studie na výstavbu rodinných domků v prostoru bývalé betonárky MÚ (při výjezdu ze Smiřic do Černožic po pravé straně – proti holohlavské Luční ulici). Město je ochotno věnovat na vypracování studie nejvýše 35 000 korun.
- Stále se ještě táhne spor o movitý a nemovitý majetek bývalé prodejny domácích potřeb MAGNET. Spor by měl být už definitivně ukončen tím, že MÚ zaplatí na základě vzájemné dohody firmě MAGNET 52 000,– Kč.
- Firma AG COM požádala město o možnost odkoupení části pozemku města, která sousedí s jejich budovou. Chtěla si na něm vybudovat parkoviště pro své automobily. MZ nedalo souhlas k odprodeji – souhlasí pouze s pronájmem této plochy za obvyklou cenu, tj. 3,– Kč za 1m² a den.

Informace stavebníkům

Vodohospodářské stavby Hradec Králové, dodavatel stavby Biocentrum Smiřice (OBORA za Labem) prodává veřejnosti kvalitní betonářský písek (zajistí i dovoz) z této smiřické lokality.

Cena 1 m ³ písku:	betonářský tříděný	s DPH činí	141,– Kč
	betonářský netříděný	s DPH činí	120,50 Kč

Prodává se pondělí až pátek od 6 do 14 hod.

Tel. 594 1336.

- U Černožic začíná probíhat výstavba velkoskladů. Jen na tuto stavbu bude v Oboře vytěženo celkem 35 000 m³ písku.

Poznámka redakce: Doprava velkými automobily probíhá částečně po městských komunikacích. Trpí komunikace samotná, ale dochází i ke znečišťování vozovek u parku, na začátku Palackého ulice a v Mlýnské ulici. Neměla by stavební organizace zajišťovat (nebo zaplatit) pravidelné čištění vozovky?

- Bytový úřad Městského úřadu ve Smiřicích nabízel na začátku září k pronájmu nebytové prostory v domě čp. 17 v Palackého ulici (na rohu je obchod pí Slušíkové). Jedná se o prostor 120 m² určený k obchodní činnosti. Stavební úpravy jsou zde nutné a je možnost odbydlení. Pokud by byla tato nabídka ještě nevyužita, můžete se přihlásit na MěÚ.

Zprávy z našeho okresního města

- ❖ V Hradci Králové začalo působit Územní středisko záchranné služby, kde jsou soustředěny všechny služby lékařské služby první pomoci: všeobecná pohotovost, dětská pohotovost, zubní pohotovost i lékárenská pohotovostní služba. V objektu je umístěna i výjezdová skupina rychlé

lékařské pomoci (známá pod názvem ARO) i letecká záchranná služba. V případě naléhavé nutnosti se dovoláte na číslo 155.

Ještě jedno důležité upozornění – všechny výše uvedené služby jsou umístěny v novém objektu na kraji Třebše. Odbočuje se sem na křižovatce mezi Fakultní nemocnicí a benzinovou čerpací stanicí firmy ARAL.

Akvinský T.

Kdo nenávidí víno, hřeší.

Alphonse Allais

Lenoch je ten, který nepředstírá, že pracuje.

AG COM v novém!

AG COM ve svém!

Úterý 3. září 1996

Přednosta okresního úřadu ing. Jiří Vlček a Petr Roberts zahajují provoz v novém objektu společnosti.

Pátý rok své činnosti zahájila společnost AG COM, s.r.o. otevřením nového sídla na náměstí Míru. Rozsáhlými stavebními úpravami bývalé restaurace Labe získala tak potřebné prostory pro svoji činnost.

Slavnostního zahájení provozu v nové budově se v úterý 3. září 1996 zúčastnila řada významných osobností. O významu této události svědčí i osobní účast přednosta Okresního úřadu v Hradci Králové ing. Jiřího Vlčka. Z anglického Southamptonu přicestoval při této příležitosti pan Petr Roberts, který zastupoval firmu MOD-TAP. Tato společnost instaluje vlastní kabelážní systém. Dostavil se i doc. ing. F. Urban, CSc., který zastupoval společnost DataCommsCentre & FibreOptics Centre. Přítomni byli rovněž zástupci nejvýznamnějších firem v oblasti počítačových sítí – Novell,

3COM. Město Smiřice bylo zastoupeno starostou ing. Lubomírem Kupkou.

Slavnostním přestřižením pásky ing. Vlčkem a Petrem Robertsem byla budova symbolicky předána zaměstnancům společnosti AG COM k užívání.

Ve skutečně velmi vkusně restaurované budově je kromě prodejny, montovny počítačů a prostor managementu společnosti k dispozici rovněž i počítačová učebna. V unikátní síťové laboratoři s referenční instalací strukturovaného kabelážního systému MOD-TAP získá zákazník představu o současných trendech v oblasti počítačových sítí a moderních instalačních metodách.

V souvislosti se zahájením provozu v novém objektu připravili zaměstnanci společnosti program, kterého se v průběhu prvního zářijového týdne zúčastnilo téměř 200 obchodních partnerů a stálých zákazníků z celé České republiky.

Společnost AG COM věnovala nemalou péči i vnějšímu vzhledu budovy i venkovním úpravám. Smiřické náměstí tak opět získalo důstojnou dominantu. Smiřičtí občané se mohou přesvědčit o tom, že budova je v dobrých rukou. Mohou doufat, že stejný osud potká i další nevyužité objekty v samém středu města.

(red)

Palác Smiřických slouží našim poslancům

Už v několika pokračováních jste měli možnost ve Zpravodaji číst o Albrechtu Janu Smiřickém. Právě v minulém čísle jsme se dočetli o tom, že v jeho paláci v Praze byla dohodnuta známá Pražská defenestrace, při které byli místodržící shozeni z oken hradu.

O paláci Albrechta Jana Smiřického se v poslední době hodně hovořilo jako o paláci Smiřických, který bude sloužit (společně s palácem Šternberským) poslancům Poslanecké sněmovny ČR. V palácích Šternberském a Smiřických bylo nákladem 740 milionů korun vytvořeno 109 kanceláří pro poslance o celkové ploše 3 632 metrů čtverečních.

- Nevím, kolik čtenářů Zpravodaje se zajímá alespoň trochu o astronomii. Na přelomu letošního března a dubna bylo možno pozorovat mimořádnější úkaz na noční obloze. Bylo možno pozorovat i pouhým okem kometu Hyakutake C 1196 B 2, která byla označena jako „astronomické překvapení“ – nepatřila totiž do souboru známých periodických komet. Letos už došlo ke dvěma zatměním Měsíce. Bude-li jasno, budeme moci sledovat letos 12. října v 15:20 hod. částečné zatmění Slunce.
Mohu vás upozornit na to, že v dubnu příštího roku má být pozorovatelná „kometa století“. Podle svých dvou nezávislých objevitelů se jmenuje Hale-Roppova. Její průměr je uváděn 100 km (ta letošní jen 10 km) a doba oběhu neuvěřitelných 3 200 let.
- Po třech kolech dorostenecké soutěže kopané jsou smiřičtí dorostenci po vítězství nad „Lokálkou“ na prvním místě.
- Ve Smiřicích zmizely další dva domy. Byly zbourány domy čp. 184 a čp. 151 – za restaurací U Rudolfů. O kousek dál vyrůstá dům z bílých tvárnic YTONG, který bude sloužit plynařům.
Jak je patrné, staré mizí a vyrůstá nové. Lidstvo má své dějiny, svou historii má město – dá se sledovat i historie jednotlivých domů. Např. už více než 20 let nenajdete ve Smiřicích dům čp. 2.

Historii jednotlivých domů se věnoval náš pan starosta jako kronikář města. Ve Zpravodaji budeme „osudy“ domů postupně uveřejňovat. Možná vás zaujme osud toho vašeho.

Jedna paní povídala...

- Ano, jedna paní povídala, že po firmě AG COM se do uvolněných prostor nastěhují naši policisté. Paní se dovídá, že její první informace asi nevyjde. Policistům se prý nezamlouvá vysoké nájemné.
- Už před časem byla ve Zpravodaji informace o tom, že na místě bývalého mlýna bude postavena střední odborná škola zemědělská zhruba pro 300 žáků. Paní povídala, že vše je zatím na dobré cestě a že by konečné slovo o výstavbě mělo padnout do konce tohoto roku.

9 v dějinách Smiřic 1619

Albrecht Jan Smiřický

(pokračování 3.)

Již potřetí se vracíme k předbělohorským událostem. Již potřetí se budeme moci dočíst o aktivitě Albrechta Jana Smiřického. Po známé Pražské defenestraci se stává Albrecht Jan Smiřický jedním z direktorů. Stavovská opozice do něho vkládala velké naděje a měla s ním dalekosáhlé plány. Proto zosnovala jeho zasnuby s Emilií Alžbětou, dcerou hanavského vévody Filipa Ludvíka. Ten byl totiž spřízněn s několika panovnickými rody. Po uzavření sňatku s Emilií se pomocí příbuzenství počítalo s postupem Albrechta Jana Smiřického až na český královský trůn.

Po defenestraci nepolevovala Albrechtova aktivita. Hofmistra Dominika Porsia poslal Albrecht Jan do Nizozemí a k říšským knížatům. Jeho úkolem bylo vyložit smysl odboje a zjistit možnost zahraniční pomoci. Sám Albrecht Jan se s dalšími direktory v červenci 1618 zúčastnil důvěrných porad s Albrechtem ze Solmsu, vyslancem Fridricha Falckého. Koncem srpna a počátkem září na své náklady najímá vojáky a organizuje obranu země.

To už mu zbývají do konce života jen dva měsíce – umírá 18. listopadu 1618 – plány a naděje přátel jsou zmařeny.

Přečtěte si opět z knihy Zikmunda Wintra: Mistr Kampanus o atmosféře těch rušných dnů ke konci roku 1618:

U samé podsíně stůl hrubý s trnožem, u něho stojí důstojník fendrych čili praporečník, dva kaprálové, feldvebl a pátá osoba – písař sedí. Moller poznává Kaménka, písaře pánů direktorů.

Na stole leží vrhy peněz, v každém vrhu patrně stejný počet krejcarů nebo grošů; písař má u sebe hromadu cedulí a rudku, kterouž píše jméno vojáka, jenž právě vzal jeden vrh peněz závdavkem na službu, ke kteréž se zemi České, českým stavům, zakazoval.

Pulpit s Mollerem právě se přihodili k tomu, když jednoho vojáka, jenž stál tupě jako pařez, vyjednávala žena jeho. Tvrdila pořád mrštným jazykem, jenž se podobal německému, že její muž je duplžoldněř¹⁾, že je píkař, nosí píku, jinak že nepůjde; ale tomu všemu ti muži u stolu neporozuměli hned, to trvalo chvíli, než pochopili.

Také trvalo chvíli, nežli z propouštěcího listu přečtla verbovací komise jméno toho špalka s mlčenlivou nafouklou hubou.

Konečně voják obdržel od Kaménka cedulku duplžoldněřskou se svým jménem, a zase proběhla chvíle a mnoho mluvení, než mu vysvětlili, že musí jiti pro zbraň do radního domu, ačkoli mu ten dům pořád ukazovali.

Dva mladí lidé z Rakovníka, měšťan a druhý tovaryš kovářský, byli odbytí a zapsáni rychle. S filci na zádech, s cedulí v rukou zmizeli v davu.

Přistoupil nějaký potulný člověk francouzský, dosti dobře zřízený, měl mušket s vidlicí a pantalér, také na šatě nebyl příliš omlelý. Chtěl se psát za kaprála. S tím se smlouval těžkým jazykem a s hekáním jeden z kaprálů. Francouzovi byly dva zlaté rýnské týdně málo. Tedy ho nechali stranou a jednali s jinými. Jako na rozloučenou a odbytnou řekl kaprál Francouzovi:

„On ne me paie deux florins, je suis aussi caporal et je suis content!“²⁾ Dva zlaté pro důraz ukazoval mu na prstech.

Přišel žid mladý a zakazoval se k vojně. Pulpit nemohl se zdržeti, aby nekřikl:

„Mordydy, toho šmoulu vyhoďte!“ A s velikou švandou za chvilinku byl žid z hromady vymísen a vyvržen, při tom odhození šklebil se tak, že nebylo rozeznati, je-li mu líto té pohany, anebo má radost z toho, že tak vrchem přispěl k obecné veselosti a k švandě.

Vcházejíce do středu velikého náměstí, ocitli se jako na nějakém jarmarce. Vždy o několik kročejů byl krámec, stolček, obrácená nůše, na těch všelijakých nárocích země, perníky, pálené pití, tady dokonce čipera šenkýř od Melantrychů na vozejčku točil ze sudu pivo. A všude křik, hovory, výskání. Vojáci mluví divnými neznámými jazyky, cení zuby, valí oči, zpívají, rvou, házejí rukama, křepčí nohama, ženy je odtahují od pálených vod, semotam pleskne pohlavek, pohubek, jednou muž ženě, u jiného nároku žena muži – také jedna z vojaček vesele na kolečku odváží sobě svého vojáka, novou službou velmi nadšeného. Zoufale ustrašený pes nějaký utíká před trakařem a těmi

blázinky.

... krámce, stolky, báby, prodavači, žemle, pálenka, všechno pryč, vše zmizelo kamsi v kouty, diváci stlačeni na stezky vydlážděné při domech, do loubí a podsíní, nebo uhnuli se do ulic a na vyprázdněném rynku shromažďoval se praporec pěších vojáků, právě naverbovaných, zmundirovaných a zbraněmi opatřených.

Jednotlivci ještě pořád docházejí z radního domu a přivtělují se k tlupě, v jejímž středu stojí lejtnant – fendrych s praporem hedvábným, na vysokém kopí upevněným. Na praporci lev vyšíty.

Kolem praporečnicka hustým čtvercem skupeno dle dohadu Pulpitova aspoň osmdesát píkařů s předlouhými pikami. A čtverec píkařů jest obstoupen čtvercem mušketýrů majících na rameni zbraň střílnou, arkebuzu nebo mušket s vidličkou, na níž se mušket při střelbě klade. Na pase jim visí toulec s prachem nebo pytlík.

Většina mají na hlavě klobouky široké, s peřím i bez peří, některý má přilbu s okrajem, jiný přilbu s hřebenem a rozmanité podoby. Plundry³⁾ všech barev. Některý velmi široké, jiný úzké, punčochy tu plátěné, tu soukenné, tu kožené a ne jeden i záplatované.

„Pohled' mistře,“ žvanil Pulpit, „že není mušketýrů víc než dvě stovky, a všechno – pohled' – jako Pasovští zlodějské paměti, mordydy, jako pasovští, stejný nepořádek, v každém rohu kaparel⁴⁾, spočítal jsem v tom celém praporci osm kaparelů, podívej se, to jsou ti, co čtou ze škartic, nepochybně jména; vpředu jediný feldvebel, víc jich není, jeden lejtnant a tady ten na koni jako hejtmán či kapitán. Teď ti chlapi, mordydy, přec trochu lépe se podobají, teď fouká z nich přece strach.“

Mollerus měl oči jinde, hleděl na urozené pány, kteří na svých koních byli stranou kolem Thurna. Mezi nimi zdaleka dobře poznati bylo mladého **Smiřického**, jenž dnes nádherně oděn, jako by jel na svatbu. Thurn měl sic svůj veliký šedivý klobouk starý, ale peří pštrosí veliké bylo na něm patrné nové, neboť svítilo bělostně.

Lidé si ukazovali zvědavě na Haranta, jenž na ušlechtilém grošovaném koni seděl, v lesklém kyryse a v brni drátěné pěkně připravený a skvěle oděný.

Ze Železné ulice zněly trubky. Hlas jich zesiloval se, až naposled, když lid vytištěn na náměstí, vyklusal z ulice ven Berbisdorf, veda karnetu jezdců, posledních naverbovaných jezdců. Činil pánům poctivé vojenské vítání.

Thurn jede o několik kroků vstříc a blíž, znaleckým okem pozoruje koně a dragouny, zdá se, že je spokojen, aspoň se nemračí hrubě. Některý z dragounů má píku, většině visí na zádech mušket a skoro všickni mají za pasem na řemínku pistuli nebo rejtharku krátkou. Přední plech na prsou mají všickni, zadní plech jen někteří. Všickni mají na hlavách přilby – peklhaubny – s lupenatými příkrývkami při líci a s třemi železnými pruty přes oči a nos. Pod touto mříží vypadají jezdci strašlivě. Rejtharské suknice těch vojáků nejsou stejny, na některé pro odělost není barvy znáti. Na praporci či karnetě, jež držel pěkný důstojník, psáno zlatem: „Fide Deo“⁵⁾.

Thurn bavě se s presidentem direktorů, s panem Václavem Vilémem z Roupova, přiblížil se

k vojákům, za nimi došli ostatní pánové, u nich Smiřický poutal diváky svou nádherou a strojeností až ženskou – měl zase botičky z červené kůže a peřestý krajzl tak pěkně nabíraný, že se mu v té parádě nevyrovná ani jedna z těch dam, co hledí z oken rybníkových dolů na vojáky.

Trubky a píšťaly přestaly vřeštět a hřmotit. Ozval se lidský hlas, vyrazující slova násilím z hrdla takovým, že chvílemi kov tohoto hlasu přelamoval se v šeredné zachraptění. Četl to nejvyšší lejtnant, mladý člověk, na vysoké klisně sedící, přísahu naverbovaným vojákům.

„Wir schwören – Gott dem allmächtigen – den Ständen des Kunigreichs Böhmenschuldigen gehorsamb zu leinsten unseren – nebylo rozumět, co křičí – offiziren – und in dieser forstehenden noth – bei dem fändl bis im todt beständig und standthafftig seyn wollen – das helf uns Gott der allmächtige.“

A v ten okamžik ozval se sekretář nejvyššího Thurna vysokým hlasem po česku:

„Přísaháme Pánu Bohu – pánům stavům a direktorům tohoto slavného království Českého, nejvyšším a všem oficírům představeným v této nastalé potřebě dokonalé poslušnosti, jako na poctivé soldáty náleží, při praporci tomto až do skonání životů setrvati.“

Zavířily bubny – zařinčely trubky a pěší vojáci obracejíce tvář k praporci zdvihali prsty k přísaze; také jezdci, točíce hlavami k své kornetě, zdvihali prsty a mlčky slibovali, že při praporci tom v nuzné veliké potřebě tohoto slavného království státi chtějí do skonání životů.

V tom hluk od Celetné ulice a zmatený pohyb obce. Touž chvíli srážejí se na rynku vojáci v praporec, koně v karnetu, aby bylo vše hotovo k odchodu. Z Celetné ulice vyjíždí několik jezdců lehkých, za nimi hrčí vojenský vůz za vozem, při každém dva mušketýři mají stráž, po nich vyvalí se z ulice na rybník první pěší praporec Thurnova regimentu.

Thurn stojí s pány u orloje při radním domě, tasí meč a tím mává kapitánu a praporci v pozdravení.

Dostí rychle mizejí vojáci rybník velký a jejich vysoké oštěpy vztyčené mizejí v prachu na rybníku malém.

Poznámka:

Už mnohokrát jsme si naznačili, že to měl být jeden ze Smiřických, který měl být českým králem. V knize Zikmunda Wintra se můžeme dočíst, že se o tom mluvilo i na veřejnosti a že ne všem se asi tento výběr zamlouval. Sledujeme-li dnešní předvolební situaci, zjistíme, že historie se v některých věcech opakuje.

„To včil povím,“ vece Mollerus, „to vím, hned po vyhození těch pánů způsobil **Smiřický** bratrstvo, to srdce z pantlů je znamení bratrstva, u nás je už všechno samé bratrstvo, samý spolek a pantličky.“

„A co učiní? Čemu chtějí?“

„Ako bych to věděl. Sú v bratrstvě nejprudší z direktorů, badám, že ten škrobený panáček, jejich cechmistr, by nic nenamítal, kdyby ho vyvolili bár ají českým králem!“

Pulpit otevřel ústa – mordy – pak ohlížel se na všechny strany, nebylo-li slyšeti, co ten školomet tučný ---

Mollerus, neohlížeje se na kožešníkovu podivení a ustrašení, pokročil o něco, aby lépe zhlédl veliký kus stělný, vezený šestnácti koni. Pro ten kanon, z něhož mohly metány býti koule třicetiliberní,

i Pulpit zapomněl na to, že by **Smiřický** chtěl být králem. Zatím **Smiřický** už po třetí se odtrhl od družstva pána nejvyššího Thurna a netrpělivě zajel do třikráte ulicí Celetnou. A vždy se vracel k pánům mrzutě.

Moller už chtěl jít po svých, ale patrná nedočkavost **Smiřického** přikovala ho k městskému orloji. Také přistoupil k nim Veleslavín, oděný jako voják. Pochlubil se tím, že je hejtmanem městských stráží.

Zazní trubka a brzo potom objevují se v Celetné ulici jezdci s praporem.

Smiřický jim jede vstříc. Dává rozkaz. Jezdci stanou na rynku. Není jich plná karneta. Asi jen devadesát koní.

Ale jsou pěkní, vzhlednější nežli ti, co odjeli, vzhlednější co do úpravy; všickni mají nové, stejné suknice bílé jako rytíři, všickni kryjí prsa plechem bílým, mají plechy i na kolenou jako rytíři, třímají oštěpiště jakožto hlavní zbraň útočnou, při sedle visí jim malé střelné zbraně. Je to těžká jízda na těžkých, selských koních.

A v patách za ní praporec pěších, druhý, třetí. I ti jsou výborně a stejně zmundirovaní, piknéři mají píky vesměs z nového dříví, toť světle viděti, muškety i plechy svítí jim jako stříbro, všickni mají žlutavé klobouky o širokých střechách. Krácejí po desíti v řadě, majíce na levém rukávě každý přišitou bílou cifru; cifry jsou od jedné do desítky a v každé řadě vždy znovu.

„Takž to je to vojsko, které na svůj náklad vystrojiti slíbil stavům a všemu království mladý pan **Smiřický!**“ pravil Veleslavín radostně.

„Nu, pěkně jsou zformováni!“ tak pochvaloval Mollerus, jda s Pulpitem a s Veleslavínem dosti těsně za pány, kteří bezpochyby říkali cosi podobného pochvalného panu **Smiřickému**, neboť se blaženě usmíval.

„To jsou naši lidé, plakal bych, mordydy, to jsou naši!“

„Zajisté, to jsou naši lidé z panství smiřického, to jsou lidé od Náchoda, od Hronova, od Skal, od Ratibořic, naši!“ opětoval Samuel z Veleslavína.

... také **Smiřický**, rozžehnav se s každým pěkně, pospíchal za Thurnem – ostatní seskákavše s koňů vešli na radní dům, aby s městským ouřadem pak vyšli k děláni šanců.

Zarachotily opět nějaké vozy, nejsou to těžké vozy vojenské, ale vozy koží obité, hrubé sic a velké posady, ale přec už jako kočáry. Některý z lepších jede dále mimo radnici, jiný zastavuje u rathouzu.

S balíky, tlumoky lezou do vozů těch kožených felčarové, nějací písaři, profous, regimentu sudí s ženou, hle, kněz. Pulpit poznal, že to kaplan německého kostela, bude tedy polním kaplanem, a zas ho hnětlo v mysli, kterak ti cizí národové, mordydy, budou Němci rozumět, když je bude utěšovat slovem božím.

A když konečně odjel i tento regimentový štab, vyhrkaly se z rynku vozy a vozejky s vojačkami a s dětmi – kuchyňským nádobím, hrnci, kotlíky, pytlíky, na slámě a při peřinách seděly tu ženy většinou mladé, sešlé i plné, udřené, tiché i breptající, hezké i šeredné, vážné i nestydké a cikánky

drzé.

Rynk zvolna ztichl a prořídł.

První vojsko české jde po táborské silnici do pole...

Vysvětlivky:

- ¹⁾ voják s dvojitým platem
- ²⁾ Mně také platí jen dva zlaté, jsem také desátníkem a jsem spokojen.
- ³⁾ plundry = zpravidla široké kalhoty
- ⁴⁾ kaparel = kaprál, desátník
- ⁵⁾ Fide Deo – z latin. Důvěřuj Bohu

(MV)

Smiřice – nepřesnosti a omyly

Snad o každé obci je něco někde napsáno. O Smiřicích je toho napsáno hodně – jenže ne vždy věrohodně. I velmi známí odborníci publikují nejrozumnější údaje. A kdo se v nich má vyznat? Zkuste to s námi.

Z jedenácti statí jsme vybrali citace týkající se Smiřic. Od vydání první statí uplynulo 210 let, poslední citovaná vyšla před několika lety. Doplnující komentář upozorňuje na nejvýznamnější rozpory:

- **Hubners Johann: Staats-Zeitungs (Wien 1780, str. 1249):**

„Smiřice, hezký zámek a malé město v hradeckém kraji v Čechách, jednu míli od Jaroměře“ (překlad z němčiny autor).

Protože jde o knihu vydanou ve Vídni, jedná se zřejmě o rakouskou poštovní míli = 7,5859 km. Takže tento údaj je blízký pravdě.

- **Poche Emanuel: Soupis památek historických a uměleckých v okrese Královéhradeckém (Praha 1937, str. 305 až 342):**

„Zámek. V přízemí kašna. Uprostřed na vysokém osmibokém soklu socha ženy, opírající se levicí o amforu. Z počátku 19. století.“

Ta socha přečkala Habsburky, 1. republiku, německé okupanty a ještě pár let. Ale za péče dělnických pánů zmizela. Tiše a takřka bez povšimnutí. Určitě bez souhlasu památkářů. Že by emigrovala? A jak to, že těmto majitelům nechyběla v inventáři. Pokud byla bronzová (ale to asi ne – spíše zinek a cín), mohla její cena dosahovat asi 80 tisíc Kčs. I pokud by se jednalo o méně ušlechtilou slitinu, cena by mohla dosáhnout 40–50 tisíc Kčs. Snad některý z poúnorových (1948–1989) ředitelů zmíněnou sochu s péčí řádného hospodáře dal ošetřit a řádně uložit před nepřízní zubu času. Nebo se zalíbila některému z vyšších činitelů a byla mu velkoryse věnována? Kdo ví – ale na nádvoří už není. Nezbyvá nám nic jiného, než oznámit únos ženy s amforou!

- **Pan Poche píše o kousek dále:**

„Zámecká kaple Zjevení Páně“

Zde je asi poprvé použit tento název. Jinak důsledně používá označení „kostel“. Asi v souladu s datační kartou donátora. Text v kartě ale pan Poche cituje zcela odlišně od textu uváděného Josefem Zemanem (Z pamětí města Smiřic n/L).

Důležitý je rozdíl mezi latinskými slovy: podle Poche – dicata = zasvěcená, věnována – podle Zemana aedificata = zbudovaná. Pokud má pravdu Poche, byl by zřejmý i název kostela. To si budeme moci ověřit až po dokončení oprav v kostele. Kartě je až u stropu a v kostele je samé lešení.

- **Ottův slovník naučný (díl 23, heslo Smiřice):**

Autor textu se ve slovníku domnívá, že patronem naší zámecké kaple je sv. Epifanus.

To ovšem pravda není. Navíc si autor popletl Gallasy a Šternberky. Oba rody sice Smiřice vlastnily, ale v tomto případě toto dílo čtenáře zavádí.

- **Václav Richter: Zámecká kaple ve Smiřicích (Sborník prací Filosofické fakulty brněnské univerzity IV, C2, 1955, str. 91 a další):**

Autorství smiřického kostela je zde na základě monogramu J. B. S. takřka jednoznačně připisováno J. B. Santinimu.

- **Vilímková Milada: Marginalia k architektonické tvorbě I. poloviny 18. století (Umění XXVI., 1978, č. 5., str. 413–434):**

Autorka vysvětluje účast Jakuba Františka Santiniho (syna Jana Santiniho Aichla) při kamenických pracech na smiřickém kostele.

- **Jan Sedlák: Jan Blažej Santini (Praha, Vyšehrad 1987, str 24):**

Na rozdíl od předcházejícího pramene, zde je zdůvodňováno, proč J. B. Santini nemohl být autorem staveb tzv. české radikální skupiny – tedy ani autorem zámeckého kostela ve Smiřicích. Autorství připisuje Kryštofu Dientzenhoferovi.

- **Dějiny českého výtvarného umění (Praha, Academia 1989):**

Toto dílo se Smiřicemi zabývá velmi fundovaně. Název kostel a kaple používá zde autor střídavě, ale za autora označuje zcela jednoznačně Kryštofa Dientzenhofera. Opírá se o archivní zjištění M. Vilímkové, blíže uvedené na str. 452 v pozn. 27.

- **Jaromír Neumann: Český barok (Odeon, Praha 1974, str. 156):**

Autor je opravdový vědec, ale do Smiřic vnáší překvapivé prvky: „... je možné, že dnešní stavba (kostela) z let 1706–1713 měla staršího předchůdce...“

Ano, zajisté měla. Na místě dnešního kostela stálo několik (asi 3–4) domů místních obyvatel. To je obecně dost známé. Jak dospěl pan profesor k názoru, že zde stál předchůdce kostela – to ví Bůh a pan profesor.

- **Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku – Východní Čechy (Praha, Svoboda 1989):**

Heslo Smiřice je ukázkou, jak by se nemělo psát o tom, co pořádně neznáme – potom se totiž píše špatně.

Snad by nebylo na závadu, že autorství kostela připisují G. Santinimu – jak je patrné z výše uvedených tří pramenů, úvahy se různily i u odborníků. Ale situování hospody do zámku svědčí o neznalosti zdejšího místopisu. Rovněž umístění zámku na levou stranu Labe svědčí o naprosté neznalosti topografických poměrů po roce 1950. Potvrzuje to i poslední poznámka o zahradě na severovýchodní straně zámku – vždyť ta je od zámku jihovýchodním směrem. Severovýchod ukazuje spíše na park.

- **Příruční slovník naučný (Academia, Praha 1967, sv. IV., str. 160):**

Pod heslem Smiřice je zde uvedeno: „Zemědělská škola mistrovská.“

Kde bylo v té době škole konec. To už zde dávno nepůsobila zemědělská věda, ale řádila zde naplno zemědělská administrativa.

Z jedenácti seriózních knih od vážených autorů jsme se seznámili s řadou přinejmenším rozporných tvrzení. V čem je problém? V nedostatku podkladů? Ve vysoké sebejistotě autorů? Rozhodně je to názorná ukázka toho, jak údaje literatury často zavádějí.

Ing. Lubomír Kupka, kronikář města

Voda, voda, voda...

Je vždy potřebná – pro mnohé je jen každodenní samozřejmostí. Její stále vyšší cena a problémy s ní naznačují, že pokaždé nejde jen o trochu ledajaké vody.

Voda – základ života

Minerální vody se nemohou pít jako voda pitná, ale uvážlivě. Každá minerálka totiž obsahuje soubor minerálních látek, kterými je dána jejich škodlivost nebo užitečnost. Minerální látky mohou například způsobovat tvorbu kamenů, spolu s cholesterolem tvořit usazeniny v cévách a tím ničit cévní systém. Minerální vody jsou proto určeny hlavně k léčebným účelům. Minerální vody se zásaditou reakcí normalizují funkce střev, žaludku, jsou prospěšné při zánětech močovodů a měchýře. Minerální vody s ionty chloru snižují kyselost žaludku. Sulfátové minerální vody dráždí střeva a posilují peristaltiku – jsou proto dobré při zácpách. Železité minerální vody stimulují tvorbu krve. Vody s jodem se pijí při ateroskleróze a vody s bromem pomáhají při neurózách. Jedy z těla pomáhají vyplavovat minerální vody s kyselinou křemičitou. Protizánětlivě působí radonové minerální vody – některé jsou účinné při léčení zánětu ledvin a při poruchách zažívacího traktu. Bublínky oxidu uhličitého v minerálních vodách mají dobrý účinek při malém vylučování žaludečních šťáv a při špatné činnosti střev.

Roztátá voda

Voda z roztátého sněhu nebo ledu je dobrým prostředkem při léčení srdce, utišuje srdeční bolesti, zlepšuje krevní oběh, působí blahodárně na aterosklerózu, ulehčuje léčení křečových žil a zánětů. Působí i proti obezitě, zastavuje hemeroidní krvácení a snižuje bolesti v této oblasti. Pomáhá zvyšovat sportovní výkony. Pitím ledové vody vlastně vydáváme energii na její opakovanou strukturalizaci v těle. (Účinek je v tom, že ledová struktura je jakousi matricí a předobrazem života. Umožňuje probíhání biofyzikálních a biochemických reakcí v těle a rozvod energie po těle. Roztátá

voda je stimulem.) Sněhová voda je lepší než voda z ledu – pochopitelně musí to být voda z čistého sněhu. Obsahuje totiž drobné bublinky plynů. Zvyšuje se počet center krystalizace v těle, ve kterých vznikají ledové struktury vody. Pokud to chce někdo vyzkoušet, měly by se pít 2–3 sklenice ledové vody denně (nejlépe ještě s kousky ledu). Jednu sklenici je třeba vypít naráz ráno 1 hodinu před jídlem a další během dne – vždy asi tak 1 hodinu před jídlem. Vodu si lze připravit i z pitné vody (je možno použít sodovku nebo minerální vodu s bublinkami). Necháme ji zmrznout na balkonu (nesmí být ve skleněné nebo kovové nádobě!) a částečně roztátou ji ponecháme v lednici. Vodu pijeme, pokud nemoc neustoupí a nebo stále, chceme-li posílit svou životní energii.

Na horkou vodu je člověk přivyklý od plenek. Stále se pije hlavně teplý (horký) čaj i káva. Sladký čaj je velice škodlivý, protože vyvolává zpomalené trávení a kvašení v zažívacím traktu. Pitím převařené vody vydáváme energii na její opakovanou strukturalizaci v těle.

Vodoléčba

Kůže je plošně největší orgán pro vylučování škodlivých a jedovatých látek z těla. Kůží se uvolňuje 3,5krát více nečistot než dechem. Kůže je nazývána třetí ledvinou a třetí plící. Proto je nutno ji často omývat. Sprcha nám odebírá energii a naopak koupel s bylinnými nálevy nám energii dodává. Lepšímu uvolnění jedů z těla napomáhají vodní procedury jako jsou obklady, koupele, sauny a zábaly. Voda se používala k léčení v Egyptě, Řecku i v Římě. Studená lázeň nohou osvěžuje nohy, upevňuje zdraví, snižuje krevní tlak a zvyšuje sexuální touhu. Teplá koupel nohou v trvání 15–30 minut je dobrá při bolestech nohou, nádorech, úrazech a dně. U této koupele je dobré přidat 1 lžici soli na 1 litr vody a vývary z bylinek. Proti uvolněným a vystouplým žilám je vhodná koupel končetin ve vývaru z olšových větvíček. Heřmánkové koupele celkově uklidňují, tonizují tělo, odstraňují křeče a snižují nervozitu. Odvar z mladých borových větvíček a šišek v koupeli má vliv na srdce a nervy, působí proti nespavosti, revmatismu a na omrzliny. Je dobrý na houseera, při rekonvalescenci a po těžké nemoci. Posiluje a uklidňuje. Odvar můžeme i inhalovat:

Na 1 litr vody použijeme 1–1,5 kg mladých větvíček. Povaříme 1/2 hodiny a necháme louhovat do druhého dne. Na přípravu použijeme starý smaltovaný cca 5litrový hrnek.

Živá a mrtvá voda

Ta je známá již z pohádek – např. ze známé pohádky o Zlatovlásce. V našem případě se jedná v podstatě o běžnou pitnou vodu, která prošla zpracováním elektrickým proudem. Působením elektrického proudu vzniká odděleně voda zásaditého charakteru – tzv. živá voda a voda kyselého charakteru – tzv. mrtvá voda. Tyto vody je možno si vyrobit i amatérsky. Vyskytuje se však dosti nedostatků: zásaditost nebo kyselost bývá silná, závadou bývá velký obsah těžkých kovů apod.

V České republice je oficiálně povolena výroba živé a mrtvé vody pod zn. LUNO. Má standardní jakost a složení, přesnou kyselost a zásaditost. Je dezinfikována jodem, který je nedostatkový – touto cestou se snadno dostává do těla. Tyto vody jsou cenově dostupné. Blahodárný účinek vod spočívá v tom, že obsahují kladně nebo záporně nabitě ionty, které mají příznivý účinek na lidské buňky.

Mrtvá voda má účinky dezinfekční, protizánětlivé, protitokové a mírní bolest. Přitahuje z pod kožní tkáně bílé krvinky a ty rychleji likvidují záněty, vředy apod.

Živá voda má účinky hojivé, vysoušecí, prokrvuje a posiluje organismus. Váže na sebe červené krvinky, které jsou tzv. čilejší a regenerační a hojivé účinky jsou větší. Živá voda upravuje při dlouhodobém pití krevní tlak a hladinu cukru v krvi, účinná je i při artróze.

Tyto vody lze požívat u řady nemocí a návod je přiložen u výrobku.

Poznámka red.: Mrtvou a živou vodu si ve Smiřicích vyráběl sám pan Josef Junek. Velmi si pochvaloval jejich blahodárné účinky.

Voda – základ čistoty

V místnostech lze vysávat, prohánět vzduch klimatizačním zařízením, ale bez vody stejně řádně neuklidíme – natož abychom vyprali. Praní si nedovedeme představit bez pracích prostředků. Neexistuje však ani jeden prací prášek, který by neškodil životnímu prostředí. Ale nejsou všechny stejné. Nejšetrnější k životnímu prostředí jsou mýdlové prací prostředky, prací prostředky pro jemné a barevné prádlo a ty, které neobsahují fosfáty.

Mezi šetrné prací prostředky patří:

Lavabel, Saponela, TOTO, Ariel Ultra, Persil Supra, Sea Wind, Minirisk, Quatro, Flora, Lanza bílá, Colon bio aktiv.

Nejvíce škodlivé prací prostředky jsou bohužel i ty, které jsou tak často nabízené televizní reklamou: Weisser Reise, Vizir, Tix Extra, Ariel, Biomat, Fewa Color, Palmex Color, Azur Color, Perwoll a Moher.

Tyto prostředky jsou pro životní prostředí škodlivé, protože obsahují např.:

- fosfáty – napomáhají vzniku vodního květu
- bělidla – zpomalují samočištění vody
- tenzidy – účinné prací složky různého typu s různou rychlostí rozpadu v přírodě

Poznámka:

Voda ve Smiřicích patří mezi vody velmi tvrdé. Prací prostředky musíme dávkovat nejvyšším množstvím uvedeným výrobcem. Můžeme použít sodu, která vodu změkčí. Potom postačí menší množství pracího prášku. Ale hlavně – soda přírodě tak moc neškodí.

Pro úklid nám drogerie nabízí spoustu chemických pomocníků, ale proč je zneužívat. Na lino, dlažbu a běžné mytí stačí kbelík teplé vody s přidáním octa. I když ho dáme 5x víc než saponátu, nepůsobí nepříznivě na odpadní vody.

(KM)

Zahrada

Mělo by být samozřejmostí, že rozumný člověk na své zahrádce používá chemie co nejméně. Měřítkem rozumného zahrádkáře nebo ovocnáře by neměla být jen velikost a barva plodů, ale jejich vnitřní kvalita, trvanlivost, nízký obsah dusičnanů apod.

Proto zahrádkářům předkládáme pár užitečných rad k vyzkoušení:

Kompostování

Kompostovat lze spoustu věcí, slupky z brambor, zbytky ovoce, kuchyňské zbytky, zbytky čaje, kávy,

listí, dřevěný popel je možno občas proložit i hnojem. Žížaly svou činností prospívají kvalitě kompostu a nalákat je můžete kávovou sedlinou. U kompostu vysazený ořešák odpuzuje hmyz, černý bez zase nemilují hlodavci.

Jak se zbavit některých škůdců

Proti mšicím pomáhá postřik (nejrychleji malířskou štětkou) z výluhu kopřiv, ořechového listí, přesličky nebo rebarbory. Někdy stačí poprášit rostliny jemným dřevěným popelem.

- bylina saturejka odpuzuje mšice od fazolí
- řeřicha zahradní odpuzuje mšice od rajčat
- slunéčko sedmítečné a škvorň účinně hubí mšice
- mravence ve skleníku vypudíme bylinkou – kerblíkem
- bělásek zelný nemá rád mátu peprnou a rajčata

Dům se zelenou dekou

Prospěšnou módou se stává ozelenění zdí domů a nebo zřízení zahrádky na střeše domů (to je poněkud náročnější na zřízení a izolaci).

Ozelenění zdí domů napomáhá snížení vlhkosti v zemi. I zdi samotné obstarávají listy odvětrávání. Svými výpary dokáží příznivě ovlivňovat mikroklima kolem domu. Zeleň je špatným vodičem tepla – v létě brání přehřátí zdi a v zimě snižuje prochlazování. Není pravdou, že omítka se ničí, naopak vydrží déle, protože je listovím chráněná.

Je více druhů popínavých rostlin. Vedle známého břečťanu je možno vysadit například přísavník třílaločný, který je v létě zelený a na podzim krásně zbarvený. Polostín snáší podražec dřevnatý se zajímavými žlutozelenými květy a nebo hortenzie popínavá s bílým květem.

Dekorativní pnoucí rostlinou je též zimolez vonný se silně vonícími květy. Clematis je vhodný pro menší plochy zdí a sloupů.

Nechcete to také zkusit?

(KM)

Zmizely dvě technické památky

Lidstvo už hodně dlouho využívá dobrodiní elektřiny. Přenos elektřiny na větší vzdálenosti je z hlediska úspor energie výhodnější při vyšším napětí. Proto prakticky v každém městském obvodu, obci, osadě a někdy i u samoty můžeme vidět transformátor. Ve městech bývá ukryt v samostatné stavbě a na venkově bývá umístěn na stožáru nebo na sloupech.

Dříve bývaly transformátory umísťovány do typických staveb (viz obr.). V jejich dolní části byl umístěn vlastní transformátor, který vyšší napětí přeměňoval na napětí spotřební. Většinou víme, že

tzv. světelný proud má napětí 220 V a tzv. motorový proud má napětí 3x 380 V.

Poznámka: K těmto údajům lze jen dodat, že se zde v nastávajícím období přizpůsobíme světu a nám známé normální napětí 220 V se zvýší na normálních 230 V. Dnes už není problém zakoupit si zahraniční elektrické spotřebiče, kde už je údaj o napětí elektrického proudu 230 V zcela běžný. Třífázový proud bude mít napětí okolo 400 V.

Výše uvedené transformační budovy sloužily již okolo 70 roků a dosti často byly ve špatném stavu. Proto rozhodlo ředitelství VČE o jejich demolici.

I v našem regionu byly dvě tyto typické stavby. Jedna byla před statkem Zderaz a druhá stála v Holohlavech. Zatímco u nás ve Smiřicích to možná většina z nás vůbec nezaznamenala, v Holohlavech je tato akce VČE dosti nepříjemně překvapila.

Překvapila je zde o to víc, že tato staříčká transformační stanice byla zbourána ve stejný den, kdy holohlavský starosta Miroslav Hlava chtěl s památkáři jednat o jejím dalším osudu. Protože objekt nikomu a ničemu nepřekážel, rozhodli se holohlavští ponechat jej po potřebném zabezpečení jako technickou památku pro další generace.

Počínání VČE překvapilo holohlavské proto, že neuznaly za vhodné projednat svůj úmysl s obecním úřadem. K bourání nebyl vydán ani demoliční výměr Stavebního úřadu ve Smiřicích.

(red)

AKTUALITY

- Po 20 letech se české školství vrací k systému devítiletého základního vzdělání. První stupeň základní školy bude mít opět 5 postupných ročníků a druhý stupeň bude čtyřletý. Znovuzavedení 9. tříd na základní škole znovu zápasí s nedostatkem prostoru pro vyučování. Aby mohly být cizí jazyky vyučovány v dělených skupinách s menšími počty žáků, potřebuje škola více učeben. Pro menší skupiny stačí menší třídy. Proto bude na učebnu cizích jazyků přeměněna i jedna kancelář (sloužila zástupcům ředitele).
Od začátku tohoto školního roku je další novinkou ve školství zavedení možnosti studia na vyšších odborných školách. V nejbližší budoucnosti by měly pod ministerstvo školství patřit učňovské školy.
- Nedaleké Černožice se mohou chlubit tím, že první písemné zmínky o jejich obci jsou staršího data, než první záznamy o Smiřicích. Osmisté jubileum Černožic připadá na rok 1997 a Černožičtí se na toto jubileum své obce pilně připravují. Vydají publikaci pojednávající o historii Černožic a nejbližšího okolí. Toto dílo připravil pan profesor Jiří Matějka. Kromě toho soustředil pověsti z našeho nejbližšího regionu a literárně je zpracoval. Pověsti budou nejdříve zveřejněny

v Černožicích. Pro náš smiřický Zpravodaj máme přislíbenou možnost otiskování těchto pověstí. Dá se předpokládat, že i mnoho našich čtenářů se do nich rádo začte. Jen pro ukázkou několik nadpisů: Půlnoc letního slunovratu na smiřickém popravišti, Pomsta pohanského boha Černoboha, O vzniku kostelíka sv. Václava na Chloumku, Smírčí kříž u Hubílesa, Smiřická bílá paní a další.

- Ve vedení Státního statku Smiřice pracuje nyní už jen 16 zaměstnanců. Ti se starají o vyřizování majetkových restitucí. Restituce a tím i existence Státních statků ve Smiřicích by měly skončit do 3 let.
- Bývalá velkovýkmna prasat GIGANT a zámek (dříve také majetek Státních statků Smiřice) byly určeny k privatizaci. Podle zprávy z denního tisku na základě posouzení několika předložených privatizačních projektů získala velkovýkmnu a zámek společnost EKO PORK. Jejím ředitelem je ing. Hrubý. Ten zatím Zpravodaji neprozradil záměry své společnosti – snad příště.
- Jak už bylo několikrát ve Zpravodaji napsáno, smiřický cukrovar po 130 letech provozu definitivně doslouží. Pohled od sila nebo z vlaku to potvrzuje dostatečně. Jedna veřejná dražba následuje druhou. V inzerátech je nabízen nákup za „mimořádně výhodné ceny“. Skuteční kupci však stále nepřicházejí. Nabízí se dvě možnosti – buď se jim nabízené stroje, určené pro specifické uplatnění v cukrovaru, nehodí a nebo takticky vyčkávají na další snížení vyvolávacích cen.
- Letos budeme mít léto – alespoň podle tzv. letního času – téměř o měsíc delší. Letos dojde ke změně **27. října**. Do 30. března 1997 si budeme moci ráno pospat o hodinu déle.
- Naši sousedé v Holohlavech se letos činili. Podnik Stavby silnic a železnic v poměrně krátké době a v dobré kvalitě upravil dvě holohlavské ulice. Smiřická ulice a ulice Na Kopečku mají pěkný nový asfaltový povrch. Byly upraveny i chodníky. Občané bydlící v těchto dvou ulicích si nemohou svého starostu dosti vynachválit. V letních měsících byla v Holohlavech opravena i hasičská vodní nádrž. Pan starosta už na konec tohoto roku připravuje další akci – mělo by dojít na kanalizaci v Dlouhé ulici.
- V listopadu je velmi pravděpodobné, že půjdeme k volbám do Senátu České republiky (pokud vůbec půjdeme) dokonce dvakrát.
První kolo těchto voleb proběhne v pátek 15. a v sobotu 16. listopadu. V tomto prvním kole bude do senátu zvolen pouze ten kandidát, který obdrží více než polovinu (50 %) hlasů. Předpokládá se, že v málokterém obvodu bude takto zvolen některý z navržených kandidátů do Senátu ČR. Do druhého kola postoupí pouze dva nejúspěšnější kandidáti z prvního kola.
Druhé kolo se musí uskutečnit nejdéle do 6 dnů a v něm zvítězí ten kandidát, který získá více odevzdaných hlasů.
- Ještě na začátku roku v Holohlavech nebyla snad ani jedna ulice, ani jeden chodník bez rozkopání. Nyní už jsou zde z nejhoršího venku. Nové vozovky se dočkali obyvatelé Smiřické ulice a ulice Na Kopečku. Chodci mají možnost chodit po dlážděných chodnících. Zájemci o telefon se dočkali – asi 70 nových telefonních účastníků se může dovolat již ze svých domovů.
Obecní úřad má obavy, aby upravené vozovky nesváděly nezodpovědné řidiče k rychlé a nebezpečné jízdě. Rodiče by měli své děti poučit o tom, že vozovka není určena k jejich hrám (sjíždění na kolečkových bruslích nebo na „prknech“)!

Následující článek byl upraven z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů – byla vymazána data narození a adresy dětí a přesná data sňatku a bydliště snoubenců.

Z MATRIKY MĚSTSKÉHO ÚŘADU

Ve Společenské kronice lze tentokrát vypořádat některé zajímavosti. Po delší době se narodilo více dětí, než kolik spoluobčanů nás navždy opustilo – ve Smiřicích s Rodovem je dokonce 2krát více narozených než zemřelých!

Ve Smiřicích, Rodově a Holohlavech se narodilo celkem 14 dětí – z toho bylo 12 chlapců a jen 2 holčičky.

V uplynulém čtvrtletí je možno zaznamenat i větší počet uzavřených sňatků.

Děti

narozené v období od 16. května 1996 do 15. srpna 1996

1. s trvalým bydlištěm ve Smiřicích a v Rodově:

Matějček Karel
Truhlant Tomáš
Hoffman Marcel
Olah Richard
Žilka Petr
Siváková Marie
Špaček Michal
Doubek Ondřej
Kratochvíl Radek
Drabík Jakub

2. s trvalým bydlištěm v Holohlavech:

Doležal Lukáš
Škrabka Martin
Maxa Ondřej
Plšková Andrea

Sňatky

uzavřené v obřadní síni Městského úřadu ve Smiřicích

v období od 16. května 1996 do 31. srpna 1996:

červen

Pavel Panenka

Jiřina Hušková

Ing. Jan Konečný

Šárka Václavková

Miloš Hofman

Vlasta Kratochvílová

Lukáš Rejmanek

Jitka Davidová

srpen

Pavel Šmída

Šárka Pěnkavová

Stanislav Chlouba

Věra Uhrová

Stanislav Hlaváček

Hana Čiháková

Karel Dušek

Monika Beková

Jiří Ulrych

Michaela Nováková

Jiří Andrejs

Světlana Ohnická

Miroslav Kroul

Kamila Ulrichová

Radek Šedivka

Kateřina Kavalíková

Připravuje se:

ZLATÁ SVATBA

Dne 10. října 1946 byli ve smiřickém kostele sv. Tří králů oddáni:

Zdeněk Runkas a Vlasta Runkasová

Při příležitosti jejich významného životního jubilea jim přejeme do dalších let života hodně zdraví a životní pohody.

BLAHOPŘEJEME

JUBILANTI z období od 16. května 1996 do 15. srpna 1996:

Jubilanti ze Smiřic a z Rodova:

91 let	Nosková Marie	Smiřice, Mlýnská 111
85 let	Hlavatá Anna	Smiřice, Gen. Govorova 564
	Povolná Marie	Smiřice, Příční 159
80 let	Krejčí Jindřich	Smiřice, Mlýnská 111
	Müllerová Marie	Smiřice, Gen. Govorova 557
	Šedová Božena	Smiřice, Gen. Govorova 562
	Zídková Berta	Smiřice, Gen. Govorova 575
	Zimová Marie	Smiřice, Kpt. Jaroše 370

Jubilanti z Holohlav:

90 let	Jelínková Petronila	Holohlavy, Zadní 115
--------	---------------------	----------------------

Z NAŠICH ŘAD ODEŠLI

v období od 16. května 1996 do 15. srpna 1996:

1. občané, kteří měli trvalé bydliště ve Smiřicích a v Rodově:

Jošt Josef	Smiřice 302	nar. :	1926	zemřeli:	21. 5. 1996
Karpíšek Václav	Smiřice 321		1933		21. 5. 1996
Sladký Vladimír	Smiřice 1		1924		1. 6. 1996
Bajza Zdeněk	Smiřice 157		1966		17. 6. 1996
Veselý Karel	Smiřice 560		1936		13. 7. 1996

2. občané, kteří měli trvalé bydliště v Holohlavech:

Ryšavý Lukáš	Holohlavy 88	nar:	1924	zemřeli:	16. 5. 1996
Cejp Jaroslav	Holohlavy 233		1917		23. 5. 1996
Levínský Rudolf	Holohlavy 34		1915		27. 7. 1996

Za OÚ Holohlavy
(VV)

Stanislava Klimešová
matrikářka

Významné životní jubileum sportovce

Dne 4. srpna 1996 oslavil 75 let svého života náš spoluobčan, pan

Zdeněk Runkas

Od svých 19 let, kdy se stal členem Sokola Smiřice, byl aktivním sportovcem. Hrál závodně českou házenou, volejbal i kuželky. V slavných sokolských dobách se zúčastnil významných sletů v letech 1938 a 1948.

Pan Runkas pracoval aktivně i jako funkcionář zdejší tělovýchovné jednoty, kde do roku 1970 pracoval v jejím výboru jako pokladník. Nyní bydlí v Hradci Králové a do Smiřic přijíždí jen na víkendy. Přesto obětavě pokračuje ve vedení sokolské kroniky.

I v současné době se ještě zúčastňuje sportovních rekreačních akcí, jako jsou tenisový turnaj a kuželkářská soutěž Habaďůra. Jeho dobrá kondice by měla být inspirací pro mladší spoluobčany,

aby si dokázali udělat čas i na pravidelné sportování.

Do dalších let přejeme panu Runkasovi hlavně pevné zdraví. Děkujeme mu za práci vykonanou pro smiřickou tělovýchovu.

Ing. Milan Plšek, předseda TJ Sokol Smiřice

75 let smiřického fotbalu

Po dvaceti letech postup do I. B třídy

Na začátku jarního kola byli smiřičtí fotbalisté v okresním fotbalovém přeboru na 6. místě. Bojovným výkonem ve všech jarních zápasech dosáhli toho, že ani v jednom utkání neprohráli. Boj o první místo okresního přeboru byl napínavý do posledního kola a o postupu smiřických rozhodl až poslední zápas s TJ Slavoj Skřivany, ve kterém zvítězili 2:1. Celkově dosáhli 54 bodů a skóre 52:27. Jejich největší soupeř Lhota pod Libčany zaostal za SK Smiřice pouze o jeden bod (53 bodů a skóre 49:15). Případná prohra i nerozhodný výsledek ještě v posledním zápase by znamenaly 2. místo v soutěži. Radost hráčů, trenéra a funkcionářů oddílu po zápase byla proto obrovská – vždyť vytoužený postup do 1. B třídy se uskutečnil po 20 letech.

Co na to řekli:

Tomáš Vosáhlo, kapitán SK Smiřice: „Chtěl bych poděkovat všem spoluhráčům i výboru za to, že se nám podařil vybojovat postup do vyšší soutěže.“

Bohumír Hradský, trenér: „Děkuji mužstvu za úspěšnou sezónu. Těší mne, že tak pěkného výsledku bylo dosaženo v roce 75. výročí založení fotbalu ve Smiřicích.“

Jiří Křeček, člen výboru SK Smiřice: „Poděkování zaslouží všichni hráči, trenér Hradský a funkcionáři současní i minulé. Zároveň děkuji všem divákům a sponzorům.“

	Skupina B			
1. Kosičky	4 0 1	16:6	12	
2. Malšovice	4 0 1	12:5	12	
3. Smiřice	3 2 0	8:5	11	
4. Týniště	3 1 1	17:8	10	
5. Nové Město	3 1 1	10:5	10	
6. Chlumec	2 2 1	6:5	8	
7. Převýšov	2 1 2	5:6	7	
8. Kunčice	2 0 3	5:5	6	
9. Třebechovice	2 0 3	7:7	6	
10. Stárkov	2 0 3	6:13	6	

Jak si vedou smiřičtí fotbalisté v I. B třídě?

Smiřičtí fotbalisté si zatím vedou v 1. B třídě docela úspěšně. V den přípravy Zpravodaje do tisku (10. 9.) mají za sebou 5 utkání. Zatím ještě neprohráli! Na svém kontě mají již 3 vítězství a dvě remízy. Získali již 11 bodů a jsou zatím v soutěži na velmi pěkném 3. místě.

Fandíte kopané? Přijďte podpořit smiřické barvy!

Přesvědčte se, že existuje i jiný sport než televize!

KUŽELKÁŘSKÝ KLUB ZÁLABÁK

ve Smiřicích

vás zve

každou středu od 18 hodin na automatickou dvoudráhu na Lednici (nad nádražím ČD).

Zváni jsou všichni – ženy i muži od 12 do 100 let.

Rádi vás mezi námi přivítáme a věříme, že zůstanete našimi příznivci.

Kuželkáři ve Smiřicích

**Hotel
BERÁNEK**
Hořice v Podkrkonoší

Nabídka: teplá jídla po celý den
ubytování
využití salonku

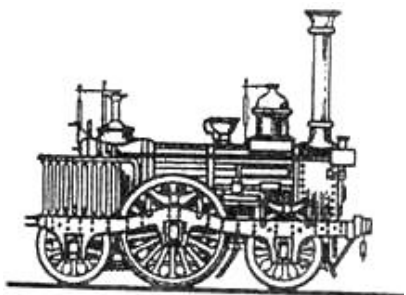
**Vás zve...
...K posezení.** tel.: 0435/ 25 98
25 76

Smiřický ZPRAVODAJ přijímá
k uveřejnění inzeráty.

Poplatek za uveřejnění se řídí
podle velikosti požadovaného
inzerátu.

Za celostránkový inzerát v jednom
čísle je požadován poplatek 500,–
Kč.

VE ZHRATCE

Muzeum mašinek v Jaroměři

Ve staré zrušené výtopně parních lokomotiv u nádraží v Jaroměři vzniklo soukromé železniční muzeum. Slavnostně bylo otevřeno na začátku letošního září jako první železniční muzeum v České republice.

Zatím zde mají čtyři parní lokomotivy a několik desítek historických železničních vozů, které pamatují ještě dobu císaře Františka Josefa I. Společnosti tohoto muzea nejde jen o pouhé vystavování lokomotiv a vozů. Při různých výročích uskutečňují jízdy historických vlaků. Proto i my u nás ve

Smiřicích můžeme čas od času vidět na kolejích Českých drah dýmající a pískající „mašinku“, která táhne několik starých (renovovaných) vagonů.

Ve společnosti jaroměřského železničního muzea pracuje asi kolem dvaceti nadšenců, kteří shánějí exponáty a renovují je. Některé exponáty mají pronajaty od Českých drah a některé mají trvale pronajaty z Národního technického muzea v Praze.

Nejstarším exponátem muzea v Jaroměři je parní tendrová lokomotiva 310 006 vyrobená ve Vídeňském Novém Městě v roce 1879. Hmotnost této lokomotivy je 30 tun, výkon 250 HP a na trati vyvine rychlost 40 km/hod.

Zájem o jízdy v historickém vlaku bývá velký a někdy nelze pobrat do vlaku všechny zájemce. Návštěvníci přicházejí i do muzea a zajímají se i o lokomotivy právě rozebrané. Je totiž velmi zajímavé podívat se do útrob těchto strojů, které kdysi patřily na první místo ve světě techniky.

Pokud byste měli i vy zájem muzeum navštívit, potom máte možnost v pátek, v sobotu a v neděli.

Naši mladí kolaři opět v mezinárodních soutěžích

Pokud si vzpomínáte, dopravní kroužek při Městském domu dětí a mládeže ve Smiřicích zvítězil v mezinárodní dopravní soutěži v belgickém Bruselu.

I v letošním roce si družstvo mladších i starších členů dopravního kroužku MDDM zajistilo účast v mezinárodních soutěžích. Ti starší se na začátku září zúčastnili mezinárodní soutěže PRI v Seči. Jak dopadlo družstvo ve složení Ludmila Kučerová, Tereza Wahlová, Jan Malínský a Petr Pilnáček zatím není známo, ale podle zkušenosti z minulých let věříme, že obstáli dobře.

Ke konci září odjede družstvo mladších závodníků dopravního kroužku MDDM obhajovat prvenství do Budapešti.

Prostý lid si pro počasí vymyslel mnoho pranostik, které se mu osvědčovaly. Po několikaleté zkušenosti prý nyní bude platit další pranostika: Koná-li se Smiřický hrnec, zalez raději na pec!

Opravdu, již po několik roků počasí Smiřickému hrnci nepřeje. Přesto však smiřický festival

písničkového humoru a satiry přilákal hodně příznivců z blízka i ze širokého okolí. Kdo přišel, rozhodně nelitoval, protože na třech pódíích vystoupila řada populárních zpěváků a skupin. Nechyběli ani účinkující z ciziny. Účinkovali zde Slováci, Poláci i jeden Američan. Všichni se snažili o naplnění upraveného rčení: „Veselá mysl, půl zdraví – Smiřický hrnec zdraví celé.“

Již tradičně se soutěžilo o Smiřický hrnec naplněný 9 999 korunami. Zájemců o první cenu bylo dosti, do finále se dostalo jen deset skupin a jednotlivců a hlavní cenu si nakonec odnesl nejmladší účinkující. Diváci svým hlasováním rozhodli, aby výhru získal teprve devítiletý Lukáš Chromek z Hradce Králové.

Úspěch mnoha akcí závisí většinou jen na několika nadšených lidech. I Smiřický hrnec by se neuskutečnil, kdyby nebylo Václava Šusta, Karla Syrůčka, ing. Hany Horákové, Městského kulturního střediska, pomoci Městského úřadu a mnoha dalších. Těšme se na příští ročník Smiřického hrnce a doufejme, že i to počasí bude organizátorům, účinkujícím i divákům více přát.

(red)

Žákům školy přejeme do nového školního roku radost z nově nabytých poznatků. K tomu přidáváme několik perliček ze školy:

Dědovi předepsal doktor Alpu, ale on se namazal Pradědem.

Demolovat znamená ničit moly ve skříní.

Deficit je to, co máme, když nic nemáme.

PŘIJME DO TRVALÉHO PRACOVNÍHO POMĚRU ZA URČITĚ ZAJÍMAVÝCH
PLATOVÝCH PODMÍNEK PRACOVNÍKY

OBCHODNÍ SLUŽBY

PRO PRACOVISŤE V HRADCI KRÁLOVÉ

POŽADAVKY:

vzdělání VŠ nebo ÚSO
řidičský průkaz
vlastní motorové vozidlo
nástup možný ihned

Písemné nabídky se stručným životopisem zasílejte na adresu
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice
Informace: Ing. Štěpánka Krásová, tel. 049/31 027

DOMINO

NOVÝ SMĚR V HAVARIJNÍM POJIŠTĚNÍ
POJIŠTĚNÍ LÉČEBNÝCH VÝLOH V ZAHRANIČÍ
20,- Kč osoba a den

INFORMACE O VŠECH PRODUKTECH VÁM POSKYTNOU KANCELÁŘE

Hradec Králové

S. K. Neumanna 1257
tel. 049/36634

Čelakovského 503
tel. 049/24385

Obsah:

Zprávy Obecního úřadu v Holohlavech	2
Výzva k občanům Holohlav	3
Anonymní telefonát na smiřickou radnici	3
Informace ze smiřické radnice	4
Lékařská pohotovost v Hradci Králové na nové adrese	5
AG CM v novém a ve svém	6
Palác Smiřických v Praze	7
Jedna paní povídala...	7
M. Volák: 9 v dějinách Smiřic – 1619 – Albrecht Jan Smiřický	8
Ing. L. Kupka: Smiřice – nepřesnosti a omyly	12
KM: O vodě	14
KM: Zahrada	16
Zmizely dvě technické památky	17
Aktuality	18
Z matriky Městského úřadu	19
Životní jubileum – Zdeněk Runkas	23
75 let smiřického fotbalu	23
Kuželkáři vás zvou	24
Ve zkratce: Železniční muzeum, Kolaři soutěží	25
Smiřický hrnec	26
Inzerát: Česká kooperativa	27

ZPRAVODAJ Smiřic, Rodova a Holohlav

Vydává Městský úřad ve Smiřicích

Odpovědný redaktor: Miroslav Volák

Příspěvky i vzkazy zasílejte na adresu: Městské kulturní středisko ve Smiřicích

Vychází nepravidelně jednou za čtvrtletí.

Tiskne: AGRODAT Nové Město nad Cidlinou

Ve Smiřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do domu. Prodej v prodejnách tisku.

Uzávěrka příštího čísla do 20. 11. 1996

Cena jednoho výtisku 8,– Kč. Předplatné na celý rok 28,– Kč.

Náklad 400 výtisků.